

Sytuacja i perspektywy przemysłu cementowego

Obecnie funkcjonuje w Polsce 13 cementowni należących do 9 międzynarodowych grup cementowych. Dzięki inwestycjom w ostatnich dwudziestu latach, których wartość przekroczyła 10 mld zł, przemysł cementowy w naszym kraju należy do najnowocześniejszych w Europie. Jego moce produkcyjne sięgają 24 mln t cementu rocznie, a branża daje zatrudnienie ok. 25 tys. osób – powiedział **Leonard Palka**, Przewodniczący Stowarzyszenia Producentów Cementu

Leonard Palka – Przewodniczący SPC

(SPC) podczas spotkania prasowego, które odbyło się 9 kwietnia br. w Warszawie. Niestety kryzys finansowy, który dotknął europejski przemysł cementowy, sprawił, że nie osiąga on odpowiedniej rentowności, ponieważ średnia stopa zwrotu z kapitału za ostatnie 4 lata była o 3 – 5% niższa niż koszt tego kapitału, wynika z raportu The Boston Consulting Group z marca 2013 r. (rysunek). Jest to częściowo efekt narzuconych przez Unię Europejską zobowiązań dotyczących

emisji CO₂, która została ustalona na bardzo niskim poziomie 766 kg na tonę klinkieru, podczas gdy przemysł cementowy w Polsce, który jest bardzo nowoczesny i w ostatnich latach zrealizował wiele inwestycji w celu poprawy efektywności produkcji oraz ochrony środowiska, osiągnął ten wskaźnik na poziomie ok. 820 kg CO₂ na tonę klinkieru – twierdzi przewodniczący SPC. Cementownie muszą więc podjąć kolejne inwestycje lub czeka je zakup uprawnień do emisji CO₂, dzięki czemu będą mniej konkurencyjne na rynku od przedsiębiorstw w krajach sąsiednich nieobjętych Europejskim Systemem Handlu Emisjami, które nie muszą ograniczać emisji CO₂. **Prof. Jan Deja**, Dyrektor Biura SPC zwrócił uwagę, że branża cementowa w Polsce „stoi przy ścianie”, jeśli chodzi o emisję CO₂. *Dlatego stosujemy paliwa alternatywne i zastępujemy klinkier dodatkami mineralnymi. Dla CO₂ granica na Bugu nie istnieje. Nie ma najmniejszego znaczenia, czy jest to CO₂ wyemitowane w Kamieńcu Podolskim, gdzie np. koncern CRH ma swoją cementownię, czy w Ożarowie, gdzie także jest cementownia CRH. Patrząc na to z perspektywy globalnej, jeżeli właściciel poczuje się zagrożony biznesowo w Polsce i stanie przed perspektywą zakupu pozwolenia na emisję CO₂, to może podjąć decyzję o produkcji np. na Ukrainie – mówi prof. Deja.*

Jak podkreślił podczas spotkania prasowego Leonard Palka, w latach 2008 – 2012 nakłady na inwestycje dotyczące ochrony środowiska wyniosły w cementowniach w Polsce przeszło 500 mln zł. Emisja zanieczyszczeń jest obecnie wielokrotnie mniejsza niż wynikająca z najbardziej nawet restrykcyjnych norm europejskich – twierdzi przewodniczący SPC. Ponadto ok. 40% paliwa niezbędnego do produkcji klinkieru w całym przemyśle cementowym pochodzi obecnie ze spalania odpadów, a w niektórych cementowniach dochodzi nawet do 70%.

Kolejne zagrożenia dla przemysłu cementowego w Polsce, to ograniczenie inwestycji w wyniku spowolnienia gospo-

darczego i wynikający z tego spadek sprzedaży cementu (tabela) oraz wzrost cen nośników energii. Prognozowana na 2013 r. wielkość 15 mln t jest mocno zagrożona – twierdzą przedstawiciele SPC, ponieważ w I kwartale nastąpił spadek sprzedaży o 35,8% w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. (wyprodukowano 1 662 700 t cementu, podczas gdy

Sprzedaż cementu w Polsce

Rok	Sprzedaż cementu [mln t]
2006	14,4
2007	16,7
2008	16,9
2009	15,1
2010	15,4
2011	18,7
2012	15,6
2013	15,0*

* – prognoza SPC

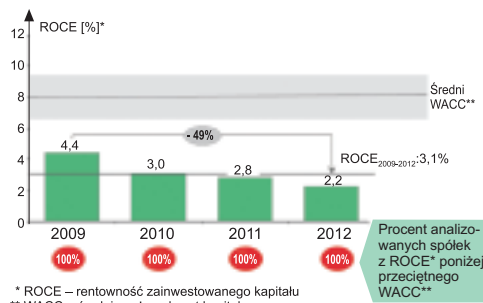
w I kwartale 2012 r. – 2 498 100 t), a kwiecień był jeszcze gorszy, gdyż spadek sprzedaży cementu osiągnął prawie 50%. **Bohdan Wyżnikiewicz** z Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową prognozuje wprawdzie, że II połowa 2013 r. będzie lepsza dla gospodarki i że wiele przesłanek wskazuje na wzrost inwestycji w infrastrukturze komunikacyjnej, energetyce i ochronie środowiska. Przedstawiciele SPC uważają, że do realizacji tych inwestycji powinny być wy-

Rudiger Kuhn – Członek Zarządu SPC

korzystywane krajowe materiały budowlane, gdyż to nie tylko napędza gospodarkę, ale również gwarantuje bezpieczeństwo dostaw. Poza tym tylko wówczas jest szansa na zwiększenie rentowności cementowni. W przeciwnym wypadku firmą złączną przenosić działalność gospodarczą poza obszar UE – dodał **Rudiger Kuhn**, Członek Zarządu SPC.

Krystyna Wiśniewska

* ROCE – rentowność zainwestowanego kapitału

** WACC – średnioważony koszt kapitału

Europejski wskaźnik rentowności zainwestowanego kapitału (ROCE) głównych spółek cementowych